

Sortförsök och odlings- teknik i oljelin

Det blev ett mycket tufft år för linet i torkan 2018. Linet med sitt grunda rotsystem och svaga marktäckning blir känsligt för torrt väder och höga temperaturer.

Under våren anlades fyra sortförsök, 2 i E-län, 1 i R-län och 1 i ABC län. Av dessa skördades tre försök och två resultat kunde användas varav ett från E-län och ett från R-län.

Sortförädlingen på lin är mycket liten i världen och således blir sortprovningen liten. Under 2018 har det testats endast en ny nummersort OVB 1001-01. Men mer intressant är de odlingsstekniska led som ingår i försöken. Sedan tidigare gjordes utsädesmängdsförsök med Taurus under 4 år. Taurus svarade aldrig på högre utsädesmängd. 17 försök under perioden 2012-2016 visade inte på någon skördepåverkan, endast ett försämrat odlingsnetto beroende på en högre odlingskostnad. Sedan 2017 görs samma tester med Serenade. Under två år har man kunnat påvisa en

skördeökning genom att höja utsädesmängden från 700 pl/m² till 900 pl/m² eller högre. Skörden stiger med 10-12 % vilket gott och väl betalar sig. 2 års försök tyder alltså hittills på att Serenade skall sås med 25 % högre utsädesmängd än Taurus. Men nu skall vi ha i minnet att både 2017 och 2018 är torra år. Kanske är det orsaken till de större merskördarna. Serenade avkastar ändå 4 % bättre än Taurus på samma utsädesmängd.

Den tredje åtgärden i OS 917 är att öka på göd-slingen med 40 kg N med kalksalpeter i samband med begynnande frösättning i två led. Det ena med 700 pl/m² vilket är mätaren och det andra med den högsta utsädesmängden som är 1100 pl/m². Under alla år vi provat att gödsla linet i begynnande frösättning och det gäller både Taurus och Serenade så har vi höjt skörden, till en början med 3-4 % i Taurus och med 8-9 % i Serenade. Men återigen de två åren med Serenade är torrare än åren med Taurus. Kanske kompenserar 40 kilo N som kalksalpeter för en kombigödslad ammoniumnitrat och tidigt lågt kväveupptag i torkan.

Tabell 1. Avkastningsresultat och egenskaper från sortförsök i lin 2014-2018. OS-917

Sort	Omr D-F, Frö kg/ha		Mognad tid dagar	Strå längd cm	Stjälk styrka	Råfett % av t.s
	Rel. Tal	Ant. Förs.				
Lim Taurus (SSd)	2700 (100)	18	127	55	94	46,3
NPZ Serenade (Lm)	104	18	129	50	90	45,8
LAN Libra (SSd)	101	14	129	55	96	49,2

Men oavsett har dessa led varje år gett högre skörd än mätaren. En merskörd på i medeltal 5 % motsvarar 100 kg linfrö vid en skörd på 2 ton. Värdet av detta är ungefär 330 kr/ha vilket lite drygt räcker till att betala kvävet och spridningen. Det är väl ingen kioskvältare men 200 kg kalksalpeter bör kunna förbättra linkalkylen med omkring 100 kronor netto per hektar. Detta får nog anses som bevisat efter 3 års försök. Men det går säkert att förfina rekommendationen lite.

Men kombinationen högre utsädesmängd och 40 kg mer kväve ger inte dubbel skördeökning. Kombi- nationen tenderar att öka skörden något ytterligare, men kanske skall man göra lite av båda eller den insats som anses billigast.

Tabell 2. Avkastningsresultat från sortförsök i lin 2018. OS-917

Sort	Omr D-F Frö kg/ha	
	Rel. Tal	Ant. Förs.
Lim Taurus (700) (SSd)	1800 (100)	2
NPZ Serenade (Lm)	102	2
LAN Libra 0811 (SSd)	97	2
OVB 1001-01	97	2

Tabell 2b. Utsädesmängder och extra kvävegödsel

Serenade 500	102	2
Serenade 900	109	2
Serenade 1100	108	2
Serenade 700+40 N	112	2
Serenade 1100+40 N	113	2
-X- CV% REP	4,9	

Tabell 3. Utsädesmängder i lin. 17 försök 2012-2016. OS-917

Plantor/m ²	Motsv. kg utsäde/ha	Utsädeskostnad kr	Skörd Frö kg/ha	Netto kr
Taurus 500	38	612	2700	8 298
Taurus 700	54	856	2690	8 021
Taurus 900	69	1 101	2730	7 908
Taurus 1100	84	1 346	2650	7 399

Tabell 4. Utsädesmängder i lin. 6 försök 2017-2018. OS-917

Plantor/m ²	Motsv. kg utsäde/ha	Utsädeskostnad kr	Skörd Frö kg/ha	Netto kr
Serenade 500	38	612	2350	7 143
Serenade 700	54	856	2430	7 163
Serenade 900	69	1 101	2670	7 710
Serenade 1100	84	1 346	2720	7 630
Utsädespris	16 kr			
Fröpris	3,30 kr			